

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2026.....

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Religia a nauka w kulturach
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Humanistycznych
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok/III semestr
Rodzaj przedmiotu	Wykład, ćwiczenia
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr Dariusz Szkutnik
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Dariusz Szkutnik

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
III	15	15							

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

n.d.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z metodami poznania rzeczywistości przez naukę i religie
C2	Zapoznanie studenta z historycznymi i współczesnymi interakcjami pomiędzy nauką a religiami
C3	Zapoznanie studenta z nowoczesnymi badaniami naukowymi oraz ich wpływem na interpretacje rzeczywistości w ramach różnych religii

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Rozumienie metodologii: Student potrafi opisać i porównać podstawowe metody poznania rzeczywistości stosowane w nauce oraz w religii	
EK_02	Analiza kryteriów uzasadniania: Student potrafi wyjaśnić różnice w kryteriach uzasadniania prawdy i wiedzy w nauce i religii oraz zrozumieć, jakie konsekwencje mają te różnice dla postrzegania rzeczywistości	
EK_03	Świadomość historyczna: Student potrafi zidentyfikować kluczowe momenty i zmiany w historii relacji między nauką a religią oraz ich wpływ na rozwój obu dziedzin	
EK_04	Zrozumienie wpływu odkryć: Student potrafi ocenić, w jaki sposób nowoczesne odkrycia naukowe wpływają na tradycyjne i współczesne interpretacje rzeczywistości w różnych religiach	

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Wprowadzenie do przedmiotu
2. Nauka i religia: definicje, granice i różnice
3. Odmienne kryteria uzasadniania w nauce i religiach: rozum kontra wiara
4. Historia relacji nauki i religii: kluczowe momenty i zmiany
5. Obraz świata w religii a obraz świata w nauce: kosmologia, ewolucja i pochodzenie życia

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

6. Najważniejsze dokumenty Kościoła katolickiego w podejściu do teorii naukowych
7. Dynamiczny rozwój współczesnych badań naukowych a tradycyjne ramy religijne: spory i kontrowersje
8. Religia i nauka: zasady moralne a badania naukowe

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Porównanie naukowego i religijnego myślenia w oparciu o konkretne przykłady
2. Sposób wyjaśniania rzeczywistości przez naukę i religie
3. Kluczowe momenty w historii relacji nauki i religii oraz ich wpływ na współczesne myślenie
4. Materialistyczna teoria ewolucji a radykalny kreacjonizm
5. Analiza treści wybranych dokumentów Kościoła Katolickiego w kontekście teorii naukowych
6. Współczesne badania naukowe a tradycyjne ramy religijne. Analiza konkretnych przykładów
7. Religia i nauka. Analiza wybranych badań genetycznych i eksperymentów medycznych

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: *wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość*

Ćwiczenia: *analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość*

Laboratorium: *wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń*

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_04	KOLOKWIMUM KOŃCOWE	W
EK_02	AKTYWNOŚĆ W TRAKCIE ZAJĘĆ, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	Cw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

ABY ZALICZYĆ ĆWICZENIA, STUDENT MUSI SPEŁNIĆ DWA KLUCZOWE WARUNKI:
---

1. **WARUNEK KONIECZNY: OBECNOŚĆ NA ZAJĘCIACH ORAZ WYKAZANIE ZNAJOMOŚCI ZADANEJ LITERATURY.**

2. **WARUNEK WYSTARCZAJĄCY: UZYSKANIE POZYTYWNEJ OCENY, ZGODNIE Z PONIŻSZYMI KRYTERIAMI:**

OCENA 3.0 – STUDENT WYKAZUJE ZNAJOMOŚĆ OMAWIANYCH TEKSTÓW, JEDNAK NIE POTRAFI EFEKTYWNIIE ZASTOSOWAĆ ZDOBYTEJ WIEDZY W DYSKUSJI.

OCENA 4.0 – STUDENT ZNA TREŚĆ OMAWIANYCH TEKSTÓW, POTRAFI ZIDENTYFIKOWAĆ KLUCZOWE ARGUMENTY, JEDNAK NIE JEST W STANIE SAMODZIELNIE SFORMUŁOWAĆ MOŻLIWYCH ROZWIĄZAŃ DYSKUTOWANYCH PROBLEMÓW.

OCENA 5.0 – STUDENT ZNA OMAWIANE TEKSTY, POTRAFI ZIDENTYFIKOWAĆ KLUCZOWE ARGUMENTY ORAZ SAMODZIELNIE PROONUJE MOŻLIWE ROZWIĄZANIA ANALIZOWANYCH ZAGADNIEŃ.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	55
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

McGRATH A., NAUKA A I RELIGIA, KRAKÓW 2009

HELLER M., NOWA FIZYKA I NOWA TEOLOGIA, TARNÓW, 1992

POPPER K. R., LOGIKA ODKRYCIA NAUKOWEGO, WARSZAWA 2002

HELLER M., GRANICE NAUKI, KRAKÓW 2014

BUTTERFIELD H., RODOWÓD WSPÓŁCZESNEJ NAUKI : 1300-1800, WARSZAWA
1963

Literatura uzupełniająca:

ERNEST NAGEL, STRUKTURA NAUKI: ZAGADNIENIA LOGIKI WYJAŚNIEŃ NAUKOWYCH,
WARSZAWA 1970

BAUMAN Z., NOWOCZESNOŚĆ I ZAGŁADA, KRAKÓW 2009

KRAJEWSKA-KUŁAK E., GUZOWSKI A., ET AL., EKSPERYMENTY I BADANIA NA
LUDZIACH, POZNAŃ 2024

PAPIEZ PIUS XII, HUMANI GENERIS, 1950

PAPIEZ JAN PAWEŁ II, FIDES ET RATIO, 1998

PAPIEZ PIUS X, PASCENDI DOMINICI GREGIS, 1907

PAPIEŻ FRANCISZEK, LAUDATO SI', 2015

WSKAZANE ENCYKLIKI SĄ DOSTĘPNE ONLINE

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej